

Sygn. akt: I C 489/16 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2017 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Mirosława Dykier - Ginter
Protokolant:	sekr. sądowy Agata Cherek

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2017 roku w Człuchowie

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w G.

przeciwko K. K.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 489/16 upr.

UZASADNIENIE

Powód (...) z siedzibą w G. wniósł pozew przeciwko K. K. o zapłatę kwoty 1.290,33 zł oraz o zasądzenie kosztów procesu, do rozpoznania w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, iż pozwanego – będącego kolejnym posiadaczem pojazdu marki Fiat Ulysse (...) o nr rej. (...) – wiązała z (...) S.A. umowa obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pojazdów mechanicznych, na dowód czego została wystawiona polisa nr (...). Powód wskazał, iż z uwagi na to, że pozwany po nabyciu pojazdu nie wypowiedział ubezpieczycielowi umowy na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, spoczywał na nim obowiązek zapłaty składki ubezpieczeniowej w zakresie drugiej raty w kwocie 989,81 zł, jednak pozwany nie wywiązał się z tego zobowiązania. Pierwotny wierzyciel powstała w ten sposób wierzytelność przełał na rzecz powoda na mocy umowy cesji wierzytelności z dnia 26 października 2015 roku. Na dochodzoną należność składają się: należność główna, której termin zapłaty upłynął w dniu 11 maja 2013 roku w kwocie 989,81 zł, oraz skapitalizowane odsetki za zwłokę wynikające z art. 481 § 2 k.p.c. za okres od 12 maja 2013 roku do dnia 29 lutego 2016 roku w kwocie 300,52 zł.

W dniu 1 marca 2016 roku Referendarz w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie VI Nc-e 272501/16. W ustawowym terminie pozwany wniósł sprzeciw od wydanego nakazu, co skutkowało utratą mocy tego orzeczenia.

Po przekazaniu sprawy do rozpoznania do Sądu Rejonowego w Człuchowie powód wniósł pismo procesowe, w którym ustosunkował się do zgłaszanego przez pozwanego zarzutu przedawnienia. Wskazał, że przedmiotem żądania jest rata składki wymagana na dzień 11 maja 2013 roku wraz z skapitalizowanymi odsetkami. Powołując się na art. 819 § 1 k.c.

określający 3-letni termin przedawnienia roszczeń z umów ubezpieczenia, powód wskazywał, że w dniu wniesienia pozwu w sprawie – 29 lutego 2016 roku – roszczenie nie było przedawnione.

Pozwany na rozprawie w dniu 2 marca 2017 roku przyznał, że był właścicielem spornego pojazdu oraz że korzystał z umowy ubezpieczenia OC zbywcy pojazdu. Oświadczył jednak, że przez zbywcę pojazdu był zapewniany, że składka z tytułu umowy ubezpieczenia została w całości uiszczona. Pozwany podkreślał, że nie zawarł z pierwotnym wierzycielem umowy dotyczącej ubezpieczenia pojazdu - pojazd zbył bowiem w jakiś czas po zakupie. Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia. Podkreślił, że powód nie wykazał, iż składka z tytułu ubezpieczenia została rozłożona na raty, nie wykazał więc iż termin wymagalności dochodzonego roszczenia to dzień 11 maja 2013 roku. Pozwany zarzucał również nie wykazanie przez powoda legitymacji czynnej do występowania w procesie wskazując, iż nie wykazał on, że przedmiotem umowy cesji była również wierzytelność przysługująca pierwotnemu wierzycielowi z tytułu umowy ubezpieczenia, która była przedmiotem powództwa w niniejszej sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany K. K. nabył samochód osobowy marki Fiat Ulysse (...) o nr rej. (...). Odpowiedzialność cywilna posiadacza pojazdu w chwili nabycia ubezpieczona była w (...) S.A. na podstawie umowy ubezpieczenia z dnia 10 października 2012 roku.

(bezsporne)

W dniu 15 listopada 2012 roku ubezpieczyciel (...) S.A. wystawił dokument polisy o numerze (...), w którym jako ubezpieczającego wymienił K. K.. Z treści wystawionej polisy wynika, że ubezpieczenie obejmowało okres od 15 listopada 2012 roku do 9 października 2013 roku. Składka z tytułu ubezpieczenia wskazana została w kwocie 1213,53 zł. Uwzględniono zniżkę za raty w wysokości 60,68 zł stąd składka razem wyniosła 1.152,85 zł. W dokumencie nie umieszczono zapisów w rubrykach określających płatności, w tym kwoty „do zapłaty” „terminy i kwoty płatności”, i „wybrany sposób płatności pierwszej raty”.

(dowód: polisa nr (...) k. 15)

W dniu 27 maja 2013 roku (...) S.A. wystawiło wezwanie do zapłaty K. K., z którego wynika, iż ubezpieczyciel informuje o niedokonaniu wpłaty części składki w kwocie 989,81 zł, której termin zapłaty upłynął dnia 11 maja 2013 roku. W dokumencie wskazano termin płatności należności w kwocie 163,04 zł na dzień 15 listopada 2012 roku - z adnotacją o jej opłaceniu - oraz termin płatności należności w kwocie 989,81 zł na dzień 11 maja 2013 roku - z adnotacją o braku wpłaty tej części należności.

(dowód: pismo z dnia 27 maja 2013 roku k. 16)

W dniu 19 czerwca 2013 roku (...) S.A. wystawiło kolejne wezwanie do zapłaty dla K. K., w którym wskazano po raz kolejny, iż nie dokonano wpłaty raty składki w kwocie 989,81 zł w terminie który upłynął 11 maja 2013 roku.

(dowód: pismo z dnia 19 czerwca 2013 roku k. 17)

W dniu 26 października 2015 roku (...) S.A. zawarło z powodem (...) z siedzibą w G. umowę sprzedaży wierzytelności na mocy której powód nabył wierzytelności pieniężne przysługujące ubezpieczycielowi wobec ubezpieczonych z tytułu niespłaconych składek ubezpieczeniowych wynikających z zawartych z ubezpieczycielem umów ubezpieczenia.

(dowód: umowa sprzedaży wierzytelności z dnia 26 października 2015 roku wraz z załącznikami oraz dokumenty wykazujące umocowanie osób zawierających umowy w imieniu obu stron k. 20-45)

Jako przedmiot tej umowy wskazano również zobowiązanie z tytułu polisy numer (...) ubezpieczającego K. K. co do kwoty 989,81 zł.

(dowód: załącznik do umowy k. 46-48)

W dniu 27 stycznia 2016 roku powód wystawił wezwanie do zapłaty dla K. K. w zakresie kwoty 1283,69 zł, informując o nabyciu wierzytelności z tytułu umowy ubezpieczenia zawartej z (...) S.A. określając ostateczny termin do zapłaty na dzień 1 lutego 2016 roku.

(dowód: pismo z dnia 27 stycznia 2016 roku k. 18-19)

Pozew o zapłatę w niniejszej sprawie złożony został w dniu 29 lutego 2016 roku

(porównaj: wydruk pozwu k. 2)

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem niniejszego postępowania było roszczenie powoda wynikające z wierzytelności przysługującej wobec pozwanego K. K., nabytej – zgodnie z twierdzeniem powoda - od pierwotnego wierzyciela (...) S.A. na mocy umowy przeniesienia wierzytelności z dnia 26 października 2015 roku. Przedmiotowa wierzytelność wynikać miała z nieopłacenia przez pozwanego raty składki z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, obejmującej samochód pozwanego, zawartej przez zbywcę pojazdu nabytego przez pozwanego w okresie obowiązywania umowy.

W pierwszej kolejności podkreślić należy, iż strona powodowa powinna udowodnić, że określona wierzytelność jej przysługuje, tym bardziej, że jako wierzyciel dochodzący zaspokojenia wierzytelności, powinien wykazać podstawę (źródło) zobowiązania pozwanego i jego treść, w tym wysokość i sposób i termin płatności. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, tym bardziej, że ciężar dowodu pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów i spełnia dwie zasadnicze funkcje. Po pierwsze dynamizuje postępowanie dowodowe w systemie obowiązywania zasady sporności (kontradiktoryjności) w procesie, a po drugie określa wynik merytoryczny sporu (sprawy) w sytuacji krytycznej, gdy strona nie udowodni faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. K. Piasecki, Kodeks cywilny. Księga pierwsza. Część ogólna. Komentarz, Zakamycze, 2003 r.). Oznacza to zatem, że Sąd tylko wyjątkowo winien ingerować w przebieg postępowania dowodowego dopuszczając dowody z urzędu, które to uprawnienie wynika z treści przepisu art. 232 k.p.c. Obowiązek wskazania dowodów, potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29), ponieważ Sąd został wyposażony jedynie w uprawnienie, a nie obowiązek, dopuszczenia dalszych jeszcze, nie wskazanych przez żadną ze stron, dowodów, kierując się przy tym własną oceną, czy zebrany w sprawie materiał jest – czy też nie jest – dostateczny do jej rozstrzygnięcia (art. 316 § 1 in principio k.p.c.). Dlatego też Sąd powinien korzystać z przewidzianego w art. 232 zd. 2 k.p.c. uprawnienia powściągliwie i z umiarem, pamiętając, że taka inicjatywa należy przede wszystkim do samych stron i że cały rozpoznany spór jest ich sprawą, a nie sądu.

Sąd w niniejszej sprawie przeprowadził postępowanie dowodowe w oparciu o zaofiarowany przez powoda materiał dowodowy.

Powód jako podstawę swych roszczeń wobec pozwanego wskazywał na nabycie wierzytelności przysługującej – jak wywodził – wobec pozwanego pierwotnemu wierzycielowi. Powoływał się więc na swoje uprawnienia nabyte w drodze przelewu wierzytelności. Zgodnie z treścią art. 509 k.c. przelew wierzytelności oznacza przeniesienie wierzytelności oznaczonej co do tożsamości i dla skuteczności takiej transakcji konieczne jest precyzyjne oznaczenie przenoszonych wierzytelności. Oznacza to, że skuteczne wywodzenie uprawnień z faktu nabycia wierzytelności na podstawie umowy cesji wymaga udowodnienia bez wątpliwości, że wierzytelność będąca przedmiotem umowy cesji przysługiwała pierwotnemu wierzycielowi. Warunkiem skutecznego przeniesienia wierzytelności jest przecież jej istnienie na rzecz pierwotnego wierzyciela i to w oznaczonej, wywodzonej w niniejszej sprawie przez powoda treści.

W treści uzasadnienia pozwu powód wskazał, iż pozwany – jako kolejny posiadacz samochodu objętego umową ubezpieczenia OC z (...) S.A. - związany był z pierwotnym wierzycielem umową ubezpieczenia OC pojazdów mechanicznych, albowiem nie wypowiedział jej w trybie art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych i w ten sposób przeszły na niego prawa i obowiązki poprzedniego posiadacza wynikające z tej umowy. Z uzasadnienia pozwu wynika również, że powód dochodził roszczeń wynikających z nieopłacenia części składki - drugiej raty - z tytułu polisy nr (...) wystawionej na mocy zawartej w dniu 10 października 2012 roku umowy ubezpieczenia OC między towarzystwem ubezpieczeniowym a zbywcą pojazdu. Pozwany nie kwestionował, iż w okresie ubezpieczenia nabył pojazd, którego dotyczyła ta umowa. Zaprzeczył jednak, aby składka związana z umową została rozłożona na raty. Zaprzeczenie tym okolicznościom przez pozwanego powoduje, iż stają się one okolicznościami spornymi i jako takie wymagają dowodu. To powód na podstawie tych okoliczności wywodził skutki prawne i to na nim spoczywał ciężar wykazania okoliczności związanych z zawarciem umowy zawierającej postanowienie o rozłożeniu świadczenia na raty. Powód tymczasem nie zaoferował żadnego dowodu na potwierdzenie wywodzonych przez siebie okoliczności, a obejmujących wykazanie powstania zobowiązania podstawowego, z którego dochodził w niniejszej sprawie należności od pozwanego.

Zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152) - w brzmieniu po zmianie ustawy ustawą zmieniającą z dnia 19 sierpnia 2011 r. (Dz.U. Nr 205, poz. 1210), która weszła w życie w życie 11 lutego 2012 r. - w razie przejścia lub przeniesienia prawa własności pojazdu mechanicznego, którego posiadacz zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, na posiadacza pojazdu, na którego przeszło lub zostało przeniesione prawo własności, przechodzą prawa i obowiązki poprzedniego posiadacza wynikające z tej umowy. Umowa ubezpieczenia OC ulega rozwiązaniu z upływem okresu, na który została zawarta, chyba że posiadacz, na którego przeszło lub zostało przeniesione prawo własności, wypowie ją na piśmie. Nie stosuje się jednak do tego stanu faktycznego art. 28 ustawy. Brak jest więc od wejścia w życie tej zmiany art. 31 ustawy możliwości zastosowania klauzuli prolongacyjnej na kolejny okres 12 miesięcy, albowiem wyłączone jest stosowanie automatycznego odnowienia się umowy ubezpieczenia na podstawie art. 28 cytowanej ustawy w sytuacji przejścia lub przeniesienia prawa własności pojazdu mechanicznego, którego posiadacz zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych. Chodzi o każdą formę zmiany właściciela pojazdu mechanicznego – w tym umowę sprzedaży – którego zbywca korzystał z ochrony ubezpieczeniowej. Dla zachowania stałej ochrony ubezpieczeniowej posiadacz pojazdu wypowiadający umowę ubezpieczenia ma obowiązek zawarcia nowej umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, najpóźniej w dniu rozwiązania się umowy wypowiedzianej.

Nie ulega w niniejszej sprawie wątpliwości, iż treść stosunku prawnego łączącego towarzystwo ubezpieczeniowe i nabywcę pojazdu z mocy art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku jest zdeterminowana treścią umowy zawartej przez towarzystwo ubezpieczeniowe ze zbywcą pojazdu – na nabywcę przechodzą bowiem prawa i obowiązki poprzedniego posiadacza wynikające z umowy, a bezspornym jest iż pozwany nie złożył oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. Aby wykazać treść zobowiązania pozwanego, w szczególności fakt rozłożenie składki na raty oraz termin płatności rat, powód winien był więc wykazać jaka była w tym zakresie treść umowy zawartej między poprzednim posiadaczem pojazdu a towarzystwem ubezpieczeniowym, skoro okoliczność ta była sporna między stronami. Tymczasem powód w tym zakresie nie przedstawił żadnego środka dowodowego. W szczególności nie przedstawił umowy zawartej między zbywcą pojazdu a pierwotnym wierzycielem. Przedłożył jedynie polisę nr (...), z której wynika, iż polisą tą ubezpieczyciel w dniu 15 listopada 2012 roku potwierdził obowiązywanie umowy ubezpieczenia OC na okres od dnia 15 listopada 2012 roku do dnia 9 października 2013 roku dla posiadacza spornego pojazdu, wskazując jako ubezpieczającego pozwanego K. K.. W treści tego dokumentu wskazano wyliczoną wysokość składki, nie określono natomiast jakichkolwiek informacji dotyczących płatności zobowiązania, wskazującej na obowiązek pozwanego zapłaty świadczenia – pola dotyczące wysokości i terminów płatności oraz wybranego sposobu płatności i raty pozostały niewypełnione (porównaj polisę k 15). Okoliczności związanej z rozłożeniem składki na raty i odroczonego terminu płatności nie wykazują również pozostałe zaoferowane przez pozwanego dowody, w szczególności nie stanowią dowodu na tę okoliczność pisma wystawione przez pierwotnego wierzyciela dotyczące

wezwania o zapłatę (k.16 i 17). Zauważyć należy, że są to jedynie oświadczenie złożone przez pierwotnego wierzyciela dotyczące zobowiązania dłużnika, które nie dowodzą treści tego zobowiązania.

Zgodnie z art. 813§ 2 k.c. jeżeli nie umówiono się inaczej, składka powinna być zapłacono jednocześnie z zawarciem umowy ubezpieczenia, a jeżeli umowa doszła do skutku przed doręczeniem dokumentu ubezpieczenia – w ciągu czternastu dni od jego doręczenia. W tym miejscu wskazać również należy na treść art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. dotyczącą początkowego okresu odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń w zakresie umów ubezpieczenia OC pojazdów mechanicznych, które również co do zasady związane jest z zapłatą składki. Z treści tego przepisu wynika bowiem, że odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń rozpoczyna się z chwilą zawarcia umowy i zapłacenia składki ubezpieczenia lub jej pierwszej raty- z zastrzeżeniem ust. 1a, 2 i 3. Regulacje te wskazują jednoznacznie, iż zasadą jest, że składka winna zostać zapłacona najpóźniej w dniu zawarcia umowy. Inny termin płatności składki - w szczególności rozłożenia świadczenia na raty- winno wynikać z zawartej między stronami umowy. Tymczasem jak wyżej wskazano strona powodowa nie wykazała, iż takiej treści porozumienie zostało w niniejszej sprawie zawarte pomiędzy zakładem ubezpieczeń, a samoistnym posiadaczem pojazdu. Wymagalność składki z tytułu ubezpieczenia - wobec nie wykazania innych ustaleń stron umowy ubezpieczenia –przypada więc na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia tj. w niniejszej sprawie na dzień 10 października 2012 roku. W tej sytuacji stwierdzić należy, że skuteczny okazał się zarzut pozwanego w zakresie przedawnienia roszczenia z tytułu składki ubezpieczenia. Zgodnie bowiem z art. 819 § 1 k.c. roszczenie z tytułu umowy ubezpieczenia przedawnia się w terminie 3 lat od jego wymagalności. W dniu wniesieni pozwu w niniejszej sprawie - 29 lutego 2016 roku - roszczenie było już więc przedawnione.

Biorąc powyższe pod uwagę sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia powództwa.